FARKLI CİNSİYETTEKİ LİSE 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDEN BEKLENTİLERİ VE BEKLENTİLERİNİN GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ

Selçuk ÖZDAĞ[*] Recep KÜRKÇÜ [**] Kadir PEPE[***]

ÖZET

Bu araştırmanın amacı lise 2.sınıf öğrencilerinin cinsiyet farklılıklarına göre beden eğitimi dersinden beklentileri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyini belirlemektir. Araştırmaya Muğla ilinde eğitim öğretim veren liselerden rast gele toplam 102 öğrenci(64 erkek 38 kız) katılmıştır. Öğrencilere liselerde uygulanan beden eğitim dersinden beklentileri ve beklentilerinin gerçekleşme düzeyine yönelik bir anket uygulanmıştır. Anketten elde edilen veriler frekans ve yüzdelerle açıklanmış ve yorumlanmıştır.

Araştırma sonucunda, lise 2 öğrencilerinin fiziksel, sosyal, estetik, spora yönelme ve katılma kapsamında beklentilerinin olduğu belirlenmiş, ancak bu beklentilerinin gerçekleşme düzeyi oldukça düşük olduğu görülmüştür. Öte yandan, öğrencilerin beden eğitimi dersleriyle estetik güzellik sağlama ve spor dalıyla ilgili yeteneğine ortaya çıkarma kapsamındaki beklentilerinin ve beklentilerinin gerçekleşme düzeylerinde ise anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, Beden Eğitimi dersi, Beklenti

ABSTRACT

The aim of this inquiry is to find out the expectations of 2 nd class high school students on physical training according to different sex and the percentage they realize their expectations (102 students (64 male, 38 female) from high schools joined the inquiry in Muğla province .

The data received from the survey was shown and explained by frequencies and percentages.

As a result, the expectations of student was found out to be physical, social, aesthetic, inclining to sports and participating. But it was also found out that the percentage of realization has been quite low. İn the other hand, achiving physical devalopment, physical beauty, removal of mind fatigue caused by the other lessons expectations of and level of realizing them form a sensible relation.

Key Words: Sex, Physical Education Lesson, Expectation

GİRİŞ

Süreli gelişmekte olan birçok büyük devletlerin en büyük yatırımı gençlerdir. Gençlik toplumun en dinamik unsurudur. Toplumların geleceğinin bir göstergesidir (1).

[*] Öğr. Gör. Dr. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
[**] Yrd. Doç. Dr.Harran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
[***] Yrd. Doç.Dr. Mehmet Akif Ersoy Üni. Eğitim Fak. Bed. Eğitimi ve Spor öğrt. Blm

Ulusların geleceği, yetişimi ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. İnsanları fiziksel, toplumsal ve duygusal yönden yetiştirmek modern eğitimin temel ilkeleri arasındadır (8).

Eğitim, toplumlar açısından vazgeçilmez bir gereksinimdir. Eğitimin genel amacı yetişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Bu yardım aşamasında genel eğitimin ayrılmaz bir parçası da beden eğitimi ve spordur (10).Beden eğitimi gençlerin gelişmesine birçok yönden etki etmektedir. Bu etkiler arasında gençlerin fiziksel gelişimine, psikomotor gelişimine, zihinsel gelişimine, duygusal ve toplumsal gelişimine olan etkileri yer almaktadır (15).

Bu çerçevede eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi derslerinin bireyin ve toplumun beklentileri doğrultusunda geliştirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Beden eğitimi programları yalnız okulda çalışmayı değil, aynı zamanda toplumda yaşama ve öğrenme koşullarını geliştirmeyi, bireyin fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimine katkı amacına yönelik etkilerde bulunmasını da sağlamaktadır (10).

Öğrencilerdeki olumlu davranışların kazandıracağı yer nitekim okullardır. Okullarda yer alan beden eğitimi ders programlarındaki uygulamanın öğrenci beklenti ve isteklerinin göz önünde bulundurularak hazırlanması gerekmektedir. Böyle olduğu taktirde öğrenci derse severek ve isteyerek katılır. Birçok becerilerin kazanılması da bu bağlamda olumlu yönde sağlanabilir.(15)

Çeşitli araştırmalar kız ve erkeklerin bedensel aktivitelerden beklentileri, aktivitelere katılım düzeyleri ve katıldıkları sportif aktivitelerin türleri arasında bazı farklılıklar olduğunu göstermektedir. Gene yapılan araştırmalarda kız öğrencilerin sosyal talepleri ön planda tuttuklarını, erkeklerin ise fiziksel amaçları önemli buldukları ortaya konmuştur.(10)

Ayrıca beden eğitimi ders programlarının öğrencinin vücut kontrolü, koordinasyonu ve sinir kas sistemlerinin gelişimini sağlayacak şekilde hazırlanmalıdır. Yani bu anlamda beden eğitimi dersi programlarının öğrencinin fiziki, sosyal ve zihinsel yönden beklentilerini cevap şekilde düzenlenmelidir (15).

Eğitim kurumlarında uygulanan, beden eğitimi ders programlarının gencin hareket ihtiyacını gidermeye ve organizmanın gelişmesini sağlamasına yönelik olması, modern hayatın hareketsizliğini giderecek, gelişmesi için programdan etkilenen herkesin geliştirme sürecine katılması gerekmektedir. Bu katılımcılar genellikle yönetici, uzman öğretmenler, müfettişler, veliler ve öğrenciler olmaktadır. Fakat özellikle öğrencilerin beden eğitimi dersinden beklentilerini belirleme ve beklentilerini gerçekleştirme anlamında bu program gerçekleştirme faaliyetlerine katılmaları önemli bir süreç olmaktadır (10).

MATERYAL VE METOT

Araştırmanın Metodu:

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Aynı zamanda konu ile ilgili literatür taraması da yapılmıştır. Belirlenen araştırma metodu çerçevesinde, lise ikinci sınıf öğrencilerine araştırmacılar tarafından anket formları uygulanmıştır.

Evren ve Örneklem:

Evren: Araştırmanın evrenini Muğla ili Anadolu Lisesi, Turgut Reis Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi oluşturmuştur.

Örneklem: Bu liselerin 2. sınıflarında okuyan 750 öğrenciden seçilen 112 öğrenci örneklemi oluşturmaktadır. Bunlardan (64 erkek 38 kız).

Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması ve Uygulanması

Araştırmada bu amaca dönük, Sunay (10) tarafından geliştirilip, geçerlik ve güvenirliği yapılmış olan bir anket uygulanmıştır. Anket örneklem grubundan 112 kişiye birebir görüşülerek ve gerekli açıklamalar yapılarak uygulanmıştır. Bunlardan hatasız cevaplayan 64 erkek ve 38 kız öğrenci olmak üzere toplan 102 kişinin anketleri değerlendirmeye alınmıştır.

Ankette kişisel, beden eğitimi ve spor dersinden beklentiler ve beklentilerin gerçekleşme düzeyine ilişkin sorular bulunmaktadır.

Verilerin Çözümlenmesi

Elde edilen verilere istatistik işlem olarak her soru için verilen cevaplara göre verilerin yüzdelik ve frekans değerleri alınarak tablolar hazırlanmış ve bu tabloların yorumu karşılaştırmalı olarak sunulmuştur.

BULGULAR

Tablo1.Öğrencilerin Fiziksel Gelişimi Sağlama Konusunda Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi

Değişkenler	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
	f	%	F	%	Toplam	F	%	f	%	F	%	Toplam
Kız	33	86.8	5	13.1	38	6	15.7	19	34.2	13	50	38
Erkek	33	82.8	11	17.1	65	11	17.1	34	29.6	19	53.1	64
Toplam					102							102

Tablo1'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %86.8'i ve erkek öğrencilerinin %82.8'i fiziksel gelişim sağlama konusunda beklentileri oldukları belirtilmiştir. Ancak kız öğrencilerin %50'si ve erkek öğrencilerin %53.1'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.2.Fiziksel Güzellik Elde Etme Konusunda Öğrencilerin Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi

Değişkenler	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	22	57.8	16	42.1	38	4	10.5	10	26.3	24	63.1	38
Erkek	29	45.3	35	54.6	64	6	9.3	24	37.5	34	53.1	64
Toplam					102							102

Tablo 2'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %57.8'i ve erkek öğrencilerin %45.3'ü fiziksel güzellik elde etme konusunda beklentileri vardır. Ancak kız öğrencilerin %63.1'i ve erkek öğrencilerin %53.1'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo3.Öğrencilerin Kasları Geliştirme Konusunda Beklentileri ve Beklentilerini Gerçekleştirme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	23	60.5	15	39.4	38	4	10.5	14	36.8	20	52.6	38
Erkek	33	51.5	31	48.4	64	6	9.3	24	37.5	34	53.1	64
Toplam					102							102

Tablo3'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %60.5'i ve erkek öğrencilerin %51.5'i kasları geliştirme konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Fakat kız, öğrencilerin %52.6'sı ve erkek öğrencilerin %53.1 'i bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.Öğrencilerin Vücudunda Orantılı Bir Görünüme Sahip Olma Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	30	78.9	8	21	38	4	10.5	18	47.3	16	42.1	38
Erkek	38	60.3	25	39.6	64	8	12.5	25	39	31	48.4	64
Toplam					102							102

Tablo 4'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %70.9'u ve erkek öğrencilerin %60.3'ü vücudun orantılı bir görünüme sahip olması konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %47.3'ü bu beklentilerinin kısmen gerçekleştiğini, erkek öğrencilerin ise %48.4'ü hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo5.Öğrencilerin Duruş Alışkanlığı Kazanma Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	30	78.9	8	21	38	7	18.4	15	39.4	16	42.1	38
Erkek	44	68.7	20	31.2	64	14	21.8	26	40.6	24	37.5	44
Toplam					102							102

Tablo5'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %78.9'u ve erkek öğrencilerin %68.7'si düzgün duruş alışkanlığı kazanma konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir . Ancak kız, öğrencilerin %42.1'i beklentinin hiç gerçekleşmediği, erkek öğrencilerin %40.6 'sı ise hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.6.Öğrencilerin Müzikli Jimnastik Hareketleri ile Estetik Güzellik Sağlama Konusunda Öğrenci Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	20	52.6	18	47.3	38	3	8.1	7	18.9	27	72.9	38
Erkek	19	29.6	43	67.1	64	8	12.5	9	14	47	73.4	64
Toplam					102							102

Tablo 6'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %52.6'sı müzikli jimnastik ile estetik güzellik sağlama konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin%67.1 'i ise böyle bir beklentinin olmadığını belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %72.9'u ve erkek öğrencilerin %73.4'ü bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.7.ÖğrencilerinDüzgün Spor Yapma Alışkanlığı Kazanma Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	31	81.5	7	18.4	38	9	23.6	15	39.4	14	36.8	38
Erkek	41	64	22	34.3	64	14	21.8	26	40.6	24	37.5	64
Toplam					102							102

Tablo7'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %81.5'i ve erkek öğrencilerin %64'ü düzgün spor yapma alışkanlığı kazanma konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %36.8'i ve erkek öğrencilerin %37.5 'i bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.8.Öğrencilerin Sağlığın Korunması İle İlgili Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	33	86.8	5	13.1	38	14	36.8	13	34.2	11	28.9	38
Erkek	47	73.4	17	26.5	64	24	37.5	19	29.6	21	32.8	64
Toplam					102							102

Tablo 8'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %86.8'i ve erkek öğrencilerin %73.4'ü sağlığın korunması ile ilgili beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %36.8'i ve erkek öğrencilerin %37.5 'i bu beklentinin tamamen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.9.ÖğrencilerinSpor Dalıyla İlgili Yeteneğini Çıkarma Konusunda Öğrenci Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	F	%	F	%	Toplam
Kız	33	86.8	5	13.1	38	11	28.9	15	39.4	12	31.5	38
Erkek	41	64	23	35.9	64	13	20.3	28	43.7	23	35.9	64
Toplam					102							102

Tablo9'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %86.8'i ve erkek öğrencilerin %64'ü spor dalı ile ilgili yeteneğini ortaya çıkarma konusu ile ilgili beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %39.4'ü ve erkek öğrencilerin %43.7 'si bu beklentinin kısmen gerçekleştiğini belirtmişlerdir.

Tablo10.Öğrencilerin Spor Yaparak Kişiliğini Geliştirme Konusunda Öğrencilerin Beklentileri ve Beklentilerini Gerçekleştirme Düzeyi.

Değişkenler	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	24	63.1	14	36.8	38	6	15.7	16	42.1	16	42.1	38
Erkek	31	48.4	33	51.5	64	14	21.8	25	39	25	39	64
Toplam					102							102

Tablo10'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %63.1 'i ve erkek öğrencilerin %48.'4 'ü spor yaparak kişiliğini geliştirme konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %39 'u bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.11.Öğrencilerin Buluğ Çağının Gereği Oluşabilecek Olumsuz Davranış Kalıplarının Beden Eğitimi Yaparak En Aza İndirme Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	21	55.2	17	44.7	38	4	10.5	14	36.8	20	52.6	38
Erkek	35	55.5	28	44.4	64	11	17.1	22	34.3	31	48.4	64
Toplam					102							102

Tablo11'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %55.2'si ve erkek öğrencilerin %55.5'i böyle bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %52.6'sı ve erkek öğrencilerin %48.4'ü bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 12.Öğrencilerin Sınıf İçi İş Birliğini Geliştirme Konusunda Öğrencilerin Beklentileri ve Beklentilerin Gerçekleştirme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	23	60.5	15	39.4	38	8	21	14	36.8	16	42.1	38
Erkek	35	54.6	29	45.3	64	20	31.2	20	31.2	24	37.5	64
Toplam					102							102

Tablo12'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %60.5'si ve erkek öğrencilerin %54.6'i böyle bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Fakat kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %37.5'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir

Tablo13.Öğrencilerin Fiziksel Kapasitenin Sınırlarını Keşfetme Konusunda Öğrencilerin Beklentileri ve Beklentilerin Gerçekleştirme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	26	68.4	12	31.5	38	8	21	16	42.1	14	36.8	38
Erkek	31	49.2	32	50.7	63	16	25	23	35.9	25	39	64
Toplam					102							102

Tablo13'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %68.4'ü ve erkek öğrencilerin %48'i fiziksel kapasitenin sınırlarını keşfetme konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %35.9'u bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo14.ÖğrencilerinBelli Bir Branşta Spor Yapmaya Yönlendirme Konusunda Öğrencilerin Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	25	65.7	13	34.2	38	11	28.9	13	34.2	14	36.8	38
Erkek	48	75	16	25	64	14	21.8	18	28.1	32	50	64
Toplam					102							102

Tablo14'da Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %65.7'i ve erkek öğrencilerin %75'i belli bir branşta spor yapmaya yönelme konusunda beklentileri olduğunu belirtirlerken, kız öğrencilerin %36.8'i ve erkek öğrencilerin %50'si bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir

Tablo15.Genel Bilgi Derslerinin Yaratığı Genel Zihin Yorgunluğunun Giderilmesi Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	34	65.7	4	10.5	38	8	21	16	42.1	14	36.8	38
Erkek	53	82.8	11	17.1	64	23	35.9	29	45.3	12	18.7	64
Toplam					102							102

Tablo15'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %65.7'si ve erkek öğrencilerin %75'i genel bilgi derslerinin zihin yorgunluğu konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %45.3'ü bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo.16.Öğrencilerin Kulüp ve Spor Salonlarında Gerçekleştirilemeyen Aktivitelerin Beden Eğitimi Dersinde Gerçekleştirme Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	29	76.3	9	32.6	38	7	18.4	10	26.3	21	55.2	38
Erkek	42	65.6	22	34.3	64	16	25	11	17.1	37	57.8	64
Toplam					102							102

Tablo16'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %76.3'ü ve erkek öğrencilerin %65.6sı' kulüp ve spor salonlarında gerçekleştirilemeyen aktivitelerin Beden Eğitimi Dersinde gerçekleştirme konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir, kız öğrencilerin %55.2'si ve erkek öğrencilerin %57.8'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir

Tablo17.Öğrencilerin Okuldaki Spor Araç ve Gereçlerden Yararlanma Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişken	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
Cins	F	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	20	52.6	18	47.3	38	7	18.4	21	55.2	10	62.3	38
Erkek	47	73.4	17	26.5	64	8	12.5	35	54.6	21	32.8	64
Toplam					102							102

Tablo17'da Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %52.6'i ve erkek öğrencilerin %73.4'ü okuldaki spor araç ve gereçlerde yararlanma ile ilgili bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Fakat kız öğrencilerin %55.2'si ve erkek öğrencilerin %54.6'sı bu beklentilerinin kısmen gerçekleştiğini belirtmişlerdir.

Tablo18.Öğrencilerin Beden Eğitimi Etkinliklerinin Ders Dışında da Düzenlenmesi Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	**Beklenti**					**Beklentinin gerçekleşme düzeyi**						
	Var		**Yok**			**Tamamen**		**Kısmen**		**Hiç**		
Cins	F	%	F	%	Toplam	f	%	f	%	F	%	Toplam
Kız	25	65.4	13	34.2	38	12	31.5	13	34.2	13	34.2	38
Erkek	36	56.2	28	43.7	64	18	28.1	21	32.8	25	39	64
Toplam					102							102

Tablo18'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %65.7'si ve erkek öğrencilerin %56.2'si Beden eğitimi etkinliklerinin ders dışında da düzenlenmesi konusunda bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %34.2'si ve erkek öğrencilerin %59'u bu beklentilerinin kısmen gerçekleştiğini belirtmişlerdir

Tablo19.Öğrencilerin Okuldaki Spor Takımına Girebilme Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	19	50	19	50	38	8	21	2	5.2	28	73.6	38
Erkek	26	40.6	38	59.3	64	11	17.1	6	9.3	47	73.4	64
Toplam					102							102

Tablo19'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %50'si ve erkek öğrencilerin %59.3'ü nün böyle bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu beklentinin gerçekleşme düzeyi oldukça düşüktür.

Tablo20.Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersinde Spor Branşlarını Öğrenme Konusunda Beklenti ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi.

Değişkenler	Beklenti					Beklentinin gerçekleşme düzeyi						
	Var		Yok			Tamamen		Kısmen		Hiç		
Cins	f	%	f	%	Toplam	f	%	f	%	f	%	Toplam
Kız	26	68.4	12	31.5	38	6	15.7	15	39.4	17	44.7	38
Erkek	38	59.3	26	40.6	64	14	21.8	25	39	25	39	64
Toplam					102							102

Tablo.20'de görüldüğü gibi kız öğrencilerinin %68.4'üBeden Eğitimi Dersinde spor branşları öğrenim konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %44.7'si ve erkek öğrencilerin %39'u beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

TARTIŞMA

Araştırmaya katılan denekler lise 2. Sınıf öğrencilerinden ve %67.7'si erkek %37.2'si kız öğrencilerden oluşmaktadır.

Tablo 1,2,3,4,5, de görüldüğü gibi erkek ve kız öğrencilerin, fiziksel gelişim sağlama, fiziksel güzellik elde etme, kasları geliştirme, vücudun orantılı bir görünüme sahip olması ve düzgün temel alışkanlıklar konusunda beklentileri olduğu ancak bu beklentilerinin gerçekleşmediği belirlenmiştir.

Bu bulgular Yıldıran, Yetim ve Şenel'in (16) farklı cinsiyetteki lise öğrencilerinin Beden Eğitimi dersinden beklentileri üzerine yaptıkları araştırmada, Beden Eğitimi dersiyle fiziksel güzellik elde etme,

kasların geliştirilmesi, vücudun orantılı görünüme ilişkin amaçların lise öğrencileri tarafından oldukça önemli olduğu yönündeki bulgularıyla paralellik arz etmektedir.

Tablo 6'da görüldüğü gibi kız öğrencilerin %52.6'sı müzikli jimnastik ile estetik güzellik sağlama konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin%67.1 'i ise böyle bir beklentinin olmadığını belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %72.9'u ve erkek öğrencilerin %73.4'ü bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Yıldıran, Yetim ve Şenel (16) tarafından yapılan benzer araştırmada özellikle kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor aktiviteleri süresince estetik açıdan güzellik sağlama konusunda beklentilerinin olduğunu tespit etmişlerdir. Ayrıca bu olgu Willgoose'un (13) 15-18 yaş grubu liseli kız öğrencilerin dış görünüme ilgi duyma, denge ve zarafet gibi özelliklere sahip olma yönündeki bulgusuyla paralellik arz etmektedir.

Liselerde uygulanan beden eğitimi dersiyle öğrencilerde kazandırılması istenen en önemli davranış, öğrencilerin orta öğretim sonrası yaşantılarında düzenli spor yapma alışkanlığı olmaktadır. Tablo7'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %81.5'i ve erkek öğrencilerin %64'ü düzgün spor yapma alışkanlığı kazanma konusunda beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %36.8'i ve erkek öğrencilerin %37.5 'i bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Bu bulgular Sunay,(10) Yalçınkaya, Saraçoğlu ve Varol (14) tarafından yapılan araştırmalarla paralellik arz etmektedir. Ayrıca bu durum öğrencilerin beden eğitimi dersinin sağlayacağı faydaların bilincinde olmasıyla da ilgili olabilir.

Tablo 8'de öğrencilerin sağlığın korunması ile ilgili beklenti ve beklentilerinin karşılanmasına ilişkin görüşleri sorgulanmıştır. Bu soruya öğrencilerden kız öğrencilerin %86.8'i ve erkek öğrencilerin %73.4'ü sağlığın korunması ile ilgili beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak bu beklentinin tamamen gerçekleşmediği görüşündedirler. Sunay (10) tarafından yapılan benzer bir araştırmada kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersinden sağlığın korunması ile ilgili beklentilerinin olduğunu, ancak beklentilerinin gerçekleşme düzeyinin çok düşük olduğunu belirlemiştir. Beden eğitimi ve sporun, insanın fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal gelişimine olan etkisi bağlamında sağlığa olan etkisi oldukça fazladır. Bugün spor yapmanın kalp-damar sistemi, hareket sistemi, hormonlar ve iç organlar üzerine olumlu etkisinin olduğunu kanıtlayan araştırmalar bulunmaktadır.

Tablo 9'da ise spor dalıyla ilgili yeteneği çıkarma konusunda beklenti ve beklentilerin gerçekleşme düzeyine ilişkin soru sorgulanmaktadır. Bu soruya öğrencilerden kız öğrencilerin % 86.8'i ve erkek öğrencilerin %64'ü spor dalı ile ilgili yeteneğini ortaya çıkarma konusu ile ilgili beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız, öğrencilerin %39.4'ü ve erkek öğrencilerin %43.7 'si bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersleriyle bir spor dalındaki

yeteneğini ortaya çıkarmak ve geliştirmek beklentisi o dönem çocuğunun ilgi ve ihtiyaçları arasında yer almaktadır (6).

Tablo 10'da spor yaparak kişiliğini geliştirme beklenti ve beklentilerin gerçekleşme düzeyi sorgusuna ilişkin kız ve erkek öğrencilerin spor yaparak kişiliğini geliştirme konusunda beklentileri olduğunu, ancak kız, öğrencilerin %42,1'i ve erkek öğrencilerin %39 'u bu beklentinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Beden eğitimi dersi kapsamında gerçekleştirilen spor aktiviteleri kişideki ruhsal dengeyi koruma, kendine güveni sağlama ve kişiliği geliştirmede önemli rol oynamaktadır (10).

Tablo11'de Görüldüğü gibi kız öğrencilerin %55,2'si ve erkek öğrencilerin %55,5'inin buluğ çağının gereği oluşabilecek olumsuz davranış kalıplarının beden eğitimi yaparak en aza indirme konusunda bir beklentilerinin olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %52,6'sı ve erkek öğrencilerin %48,4'ü bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Yapılan sportif çalışmalar zamanla gence ergenlik çağının gereği vücudunun değişmesi ve ruhsal dengenin sağlanması için kendi hareketlerini ve heyecanını nasıl kontrol edeceğini bilmeyi öğretebilmektedir (3).

Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersin den sınıf içi iş birliği geliştirme konusunda beklentileri ve beklentilerinin karşılanmasına kız öğrencilerin %60,5'si ve erkek öğrencilerin %54,6'sının Fakat kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %37.5'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir(Tablo12). Oysaki Beden eğitimi derslerinde özellikle takım halinde yapılan sportif çalışmalar, grupla çalışma alışkanlığı kazanılmasını sağlar.

Katılımcılardan kız öğrencilerin %68.4'ü ve erkek öğrencilerin %48'i fiziksel kapasitenin sınırlarını keşfetme konusunda beden eğitimi ve spor dersinden beklentileri olduğunu belirtmişlerdir(Tablo 13). Bu bulgu Seçkin,(9) Sunay (10) ve Ünal (12) tarafından yapılan benzer bir çalışma ile elde ettikleri bulgularla paralellik arz etmektedir. Ancak kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %35.9'u bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Oysaki beden eğitimi etkinlikleri sırasında kişi kendisini diğer grup üyeleriyle karşılaştırma, güçlü ve zayıf yönlerinin farkına varma imkanı bulmaktadır(11).

Tablo14'de görüldüğü gibi kız öğrencilerin %65.7'i ve erkek öğrencilerin %75'i belli bir branşta spor yapmaya yönelme konusunda, beden eğitimi ve spor dersinden beklentilerinin olduğunu belirtirlerken, kız öğrencilerin %36.8'i ve erkek öğrencilerin %50'si bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini görüşündedirler. Farklı öğretim kurumlarındaki beden eğitimi dersi için öngörülen öğretim programları, uygulamada çevre şartlarına göre farklılık göstermesine rağmen, dersin asıl amacı olan çocuklarda ve gelişmekte olan gençlerde sportif becerinin sağlanması görevini yerine getirmelidir.(4)

Tablo15'de de kız öğrencilerin %65.7'si ve erkek öğrencilerin %75'i genel bilgi derslerinin yaptığı zihin yorgunluğunun giderilmesi konusunda beden eğitimi ve spor dersinden beklentileri

olduğunu ancak kız öğrencilerin %42.1'i ve erkek öğrencilerin %45.3'ü bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Konu ile ilgili Gökmen,(2) Mutlutürk (7) ve Sunay (10) tarafından yapılan benzer çalışmada, kültür derslerinin yol açtığı zihin yorgunluğunun giderilmesinde spor etkinliklerinin önemli olduğunu tespit etmişlerdir. Öyleyse lise öğrencilerinin teorik dersleri dışında zamanlarını beden eğitimi ve spor etkinlikleriyle değerlendirilmeleri enerji boşalması, zihinsel yorgunluğun giderilmesi ve kötü alışkanlıklardan uzaklaşması açısından önemlidir.

Öğrencilerin kulüp ve spor salonlarında gerçekleştirilemeyen aktivitelerin Beden Eğitimi dersinde gerçekleştirme konusunda beklentileri olduğunu ancak kız öğrencilerin %55.2'si, erkek öğrencilerin %57.8'i bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir(Tablo 16). Bu beklentilerin gerçekleşmemesinin nedeni Beden Eğitimi ders saatlerinin yetersiz olması, saha malzeme eksikliği ve programlardan kaynaklanıyor olabilir.

Öğrencilerin okuldaki spor araç ve gereçlerden yararlanma konusunda beden eğitimi ve spor dersinden kız öğrencilerin %52.6'sı ve erkek öğrencilerin %73.4'ünün beklentilerinin olduğunu fakat kız öğrencilerin %55.2'si ve erkek öğrencilerin %54.6'sı bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir(Tablo 17). Bu bulgular Sunay (10) ve Gökmen (2) tarafından yapılan araştırma bulgularıyla desteklenmektedir. Öğrencilerin okul spor araç ve gereçlerinden yeterince yararlanamamalarının nedeni, okulların kalabalık olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Tablo18'de kız öğrencilerin %65.7'si ve erkek öğrencilerin %56.2'si Beden eğitimi etkinliklerinin ders dışında da düzenlenmesi konusunda bir beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %34.2'si ve erkek öğrencilerin %59'u bu beklentilerinin kısmen gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Ancak, sportif etkinliklerin ders dışı etkinliklerle tabana yayılması ve lise çağındaki gençlerin bu etkinliklerin içine girmeleri, geleceğin sporcularının yetişmesi açısından önem kazanmaktadır(5).

Tablo19'da kız ve erkek öğrenciler beden eğitimi dersi ve etkinliklerine katılarak okul takımına girebilmeyi beklemektedirler. Ancak kız öğrencilerin %73.6'si ve erkek öğrencilerin %73.4'ü bu beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla bu beklentinin gerçekleşme düzeyi oldukça düşüktür. Bu durum sınıfların kalabalık ve ders araç gereçlerinin yetersiz olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Tablo20'de ise öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersinde spor branşları öğrenim konusunda beklentileri olduğunu belirtmişlerdir. Ancak kız öğrencilerin %44.7'si ve erkek öğrencilerin %39'u beklentilerinin hiç gerçekleşmediğini belirtmişlerdir. Bu durum beden eğitimi ders saatlerinin yetersiz olması ve değişik branşlara yönelik saha ve malzemenin eksikliğinden kaynaklanıyor olabilir.

Elde edilen bu bilgiler doğrultusunda ortaöğretim kurumlarında uygulanan Beden Eğitimi ve Spor derslerinden öğrencilerin beklentilerinin olduğunu ve bu beklentilerin tam anlamıyla karşılanamadığını söyleyebiliriz. Cinsiyetler arasında da anlamlı bir görüş arılığı yoktur.

ÖNERİLER

Ortaöğretimde uygulanan Beden Eğitimi ve Spor derslerinin amaçlarına ulaşması ve öğrencilerin beklentilerini karşılayabilmesi için şu önerilerde bulunabiliriz.

- Ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor ders saatleri arttırılmalıdır.
- Okulların beden eğitimi ve spor dersi yapabileceği yeterli donanıma sahip saha ve salonlar yapılmalıdır.
- Derslerin yapılabilmesi için öğretim materyalleri ve teknoloji açısından yeterli donanım sağlanmalıdır.
- Okullara yeteri adar İşinin uzmanı Beden Eğitimi ve Spor öğretmenleri atanmalıdır.
- Beden eğitimi ve spor derslerinin önemi ve gereği öğrencilere ve velilere anlatılmalıdır.
- Hazır örgütlenmiş halde bulunan okullarda İnsan sağlığı için beden eğitimi ve spor derslerinin önemi ve gereği bir devlet politikası olarak işlenmelidir.

KAYNAKÇA

1. Erkal M. (1986); Sosyolojik Açıdan Spor, Milli Eğitim Basımevi, Ankara
2. Gökmen, H., (1988) Gençlerin Gelişmelerinde Beden Eğitiminin Rolü, Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu, Türk Eğitim Derneği (TED) Yayınları No: 6 Ankara
3. Gündüz N., (1988) Beden Eğitiminde Öğrencilerin Değerlendirilmesi Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları Sempozyumu, Türk Eğitim Derneği (TED) Yayınları No: 6 (151,152) Ankara
4. Hasırcı H., Yıldırım, M. , (1992) Okullarda Spor Eğitimi Dersi ve Spor Öğretmeninin Niteliği, 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, Milli Eğitim Basımevi (479) Ankara
5. Milli Eğitim Bakanlığı (1982) Temel Eğitim Okulları ile Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve İzcilik Uygulamaları, Milli Eğitim Basımevi., Ankara
6. Milli Eğitim Bakanlığı (1994) İlk-Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders içi ve Ders dışı Çalışmaları Talimatı Mesleki ve Teknik Açık öğretim Okulu Matbaası (85,92) Ankara
7. Mutlutürk N., (1982) Yüksek öğretimde Spor ve Sorunları Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi İzmir.
8. Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yayınları (1996), Ankara

9. Seçkin, H., (1990) Ortaöğretim Gençliğinin Boş Zamanlarını Değerlendirmede Spor Etkinliklerinin Önemi Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi İzmir.
10. Sunay, Y., Sunay H., (1996) Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri ve Beklentilerinin Gerçekleşme Düzeyi Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi , Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yayınları, cilt 1, sayı 4, (35-53) Ankara
11. Tamer, K., (1987) Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayın No: 101 (6-8)
12. Ünal, S.,(1991) Boş Zamanların Değerlendirilmesinde Ailenin Yeri ve Görevleri, Yaşadıkça Eğitim İstanbul.
13. Wilgoose, C.,E.,(1984) The Curriculum in Physical Education, Prentice Hall 256 New Jersey
14. Yalçınkaya, M., Saraçoğlu, A. S., Varol, S.R., (1993) Üniversite Öğrencilerinin Spora İlişkin Görüşleri ve Beklentileri, H.Ü. Spor Bilimleri Dergisi, Sayı:2 Cilt: 4 Ankara
15. Yalçın H. F. (1998), Beden Eğitimi Öğretmenleri El Kitabı, Gazi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara
16. Yıldıran, İ., Yetim, A., Şenel, Ö., (1996) Faklı Cinsiyetteki Lise Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersinden Beklentileri G.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yayınları, cilt 1, sayı 1, (52-57) Ankara